

ingediend op **13-K** (2022-2023) – Nr. 1
28 oktober 2022 (2022-2023)

Beleids- en begrotingstoelichting

Vlaamse Rand

Begroting 2023

I. INHOUDSTAFEL

Inhoud

I.	INHOUDSTAFEL.....	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	3
III.	SAMENVATTING.....	4
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN.....	5
1.	Transversale en horizontale doelstellingen.....	5
2.	Overkoepelende strategische doelstellingen.....	5
V.	BELEIDSVELD VLAAMSE RAND.....	5
1.	ISE VLAAMSE RAND.....	5
1.1.	SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid.....	5
OD 1.1	Randuitcheques.....	5
OD 1.2	Subsidies Vlaamse Rand.....	6
OD 1.3	Vlaamse Randfonds.....	6
OD 1.4	Taalbarometer Vlaamse Rand.....	7
OD 1.5	Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'.....	8
OD 1.6	Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand.....	8
OD 1.7	Een open communicatiebeleid voeren en aansturen.....	9
OD 1.8	Samenwerken en ondersteunen.....	10
1.2.	SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid.....	11
1.3.	SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken.....	13
OD 3.1	Huisvesting.....	13
OD 3.2	Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur.....	13
OD 3.3	Onderwijs.....	14
OD 3.4	Werk.....	15
OD 3.5	Economie.....	18
OD 3.6	Mobiliteit.....	18
OD 3.7	Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven.....	19
OD 3.8	Welzijn en Gezondheid.....	19
OD 3.9	Toerisme.....	19
OD 3.10	Integratie en inburgering.....	19
1.4.	SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken.....	21
OD 4.1	Waardevolle natuur koesteren en versterken.....	21
OD 4.2	Open Ruimte.....	22
OD 4.3	Landbouw betere kansen bieden.....	23
	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	24

VI	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	34
VII	LIJST MET AFKORTINGEN.....	34
VIII	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	35
	1. Geplande beleidsinitiatieven	35
	2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven	36
	3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering.....	36
	4. Decreetsevaluaties.....	37

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het beleid voor de Vlaamse Rand wordt in deze regeerperiode verder uitgebouwd en krijgt voor het eerst ook een eigen dynamiek. De motor daarvoor is ook in 2023 ons Randfonds, want dankzij dit volwaardige eigen budget kunnen we sneller schakelen en meer doen. We maken daarbij heel gerichte keuzes, op basis van heldere prioriteiten. Concreet willen wij het Vlaamse en het groene karakter van de Rand verder versterken.

We willen nog meer groen in de Vlaamse Rand. Vroeger waren we al lang tevreden als we bestaand groen konden beschermen, maar tegenwoordig zijn we ambitieuzer en offensiever. We willen actief extra groen realiseren. Daarom stimuleren we ook in 2023 iedereen die de Rand een groen hart toedraagt om er bomen en struiken te planten. Er komen zeker opnieuw boomplantacties en ook het project van de Gordelbomen krijgt een vervolg. Specifiek in de Zennevallei zetten we verder in op streekontwikkeling.

We nemen in 2023 ook op verschillende initiatieven om het Vlaams karakter te versterken. Zo maakt vzw 'de Rand' verder werk van haar specifiek ondersteuningsaanbod voor de secundaire scholen. De steeds groter wordende groep van anderstalige kinderen maakt dat extra inspanningen noodzakelijk blijven. Vzw 'de Rand' is er om de leerkrachten en directies daarin bij te staan, maar ook de anderstalige ouders zijn een belangrijke doelgroep. Indien zij het Nederlands onvoldoende machtig zijn, reiken de negatieve effecten daarvan verder dan enkel het schoolse gebeuren. Ook hun integratie in de Vlaamse Rand komt dan in het gedrang. Op deze manier willen we de hefboom van het onderwijs gebruiken om mensen van een andere herkomst en met een andere thuistaal een gedeelde toekomst te geven in Vlaanderen.

Samen met de minister bevoegd voor Wonen leg ik aan de Vlaamse Regering een nieuwe regeling voor die het Vlamingen makkelijker moet maken om in de eigen streek te blijven wonen. Sociale verdringing is een fenomeen dat de Vlaamse Rand overstijgt, maar zich zeker in onze streek sterk laat voelen. De vastgoedprijzen liggen in de Rand bijvoorbeeld structureel hoger dan in de meeste andere delen van Vlaanderen. We kunnen de kracht en de samenhang van onze lokale gemeenschappen in de Rand niet behouden zonder de burgers ervan uitzicht te geven op een duurzame verankering. Stijgende vastgoedprijzen mogen niet tot gevolg hebben dat het lokaal sociaal weefsel onherstelbaar ontrafelt. Lokale besturen die hier een beleid rond willen voeren, geven we zo een krachtig bijkomend instrument.

Na een geslaagde editie van de Gordel in 2022, waarbij de Plantentuin van Meise als focuspunt fungeerde, mikken we ook in 2023 op een editie die de troeven van de Rand in de verf zet. Door het Colloquium 'Stand van de Rand' in het Gordelweekend te laten

doorgaan, willen we ook in 2023 de maatschappelijke relevantie van de Gordel meer op de voorgrond plaatsen.

De uitdagingen blijven natuurlijk groot in de Vlaamse Rand. Sommige evoluties zetten een blijvende druk op de gemeenten rond Brussel. Daartegenover zetten we dan ook een beleid met duidelijke klemtonen en ambities. In dit document lichten we de gemaakte keuzes graag verder toe.

III. SAMENVATTING

Het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand kent twee grote doelstellingen: het Vlaams karakter van de Rand versterken en de groene gordel rond de hoofdstad beschermen en verder laten groeien. Daarnaast zorg ik er samen met mijn collega-ministers voor dat de Vlaamse Rand – met zijn specifieke kenmerken – ook in andere bevoegdheidsdomeinen de aandacht krijgt die hij verdient.

Om die doelen te bereiken, hanteer ik in 2023 verschillende beleidsinstrumenten. In de eerste plaats het Vlaamse Randfonds, dat het komende jaar zal blijven focussen op drie speerpunten: meer groen, sterk onderwijs en doordachte streekontwikkeling. We geven daarbij verder gehoor aan de steeds grotere aandacht van burgers en lokale besturen voor een groenere en meer leefbare omgeving. Om tegemoet te komen aan de grote uitdagingen waarmee de scholen in de Vlaamse Rand kampen, krijgt vzw 'de Rand' nog tot het einde van de legislatuur extra middelen om het flankerend onderwijsbeleid te ondersteunen. Tot slot stimuleer ik met het Vlaamse Randfonds ook lokale initiatieven die gericht zijn op streekontwikkeling, zoals het intergemeentelijk samenwerkingsverband 'Zennevallei Hergist' tussen de lokale besturen van Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel.

Naast het Vlaamse Randfonds blijven de impulssubsidies Vlaamse Rand en de subsidies voor verenigingen in de faciliteitengemeenten behouden. Nu de coronacrisis achter de rug lijkt, zetten we ook de Randuitcheques opnieuw in de kijker. We gaan verder met het nieuwe Taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand, dat in 2022 van start ging. Via het colloquium en het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' blijven we de brug maken met tal van andere beleidsdomeinen.

Om mijn beleid voor de Vlaamse Rand verder uit te bouwen, doe ik een beroep op twee pijlers. Enerzijds vzw 'de Rand', die niet alleen de spil vormt van het Nederlandstalig weefsel in de zes faciliteitengemeenten maar ook haar ondersteuningsaanbod in de andere dertien gemeenten steeds verder ontwikkelt. Anderzijds mijn administratie, het team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur, dat jaar na jaar nieuwe stappen zet om de lokale besturen in de Rand beter van dienst te zijn. Zo komt er in 2023 opnieuw een inspiratiedag, waarbij nog meer partnerorganisaties mee een rol opnemen. Met de komst van een nieuwe collega-onderzoeker kan het team in 2023 ook vaart maken met de verdere integratie van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.

Kortom, ook in 2023 staan er weer heel wat initiatieven op de agenda om het Vlaamse en groene karakter van de Rand volop te versterken.

TOTAAL – VLAAMSE RAND, excl. apparaatsuitgaven en programma B**(duizend euro)**

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	8.364	12.494
Bijstelling BO 2023	0	0	0	496	496
BO 2023	0	0	0	8.860	12.990

PROGRAMMA SH – VLAAMSE RAND**(duizend euro)**

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2022	0	0	0	8.364	12.494
Bijstelling BO 2023	0	0	0	496	496
BO 2023	0	0	0	8.860	12.990

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN**1. Transversale en horizontale doelstellingen**

Niet van toepassing

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing

V. BELEIDSVELD VLAAMSE RAND**1. ISE VLAAMSE RAND****1.1. SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid**

OD 1.1 Randuitcheques

De Randuitcheques vormen al lange tijd een vast onderdeel van het taal- en integratiebeleid in de Vlaamse Rand. Met die cheques wil ik anderstaligen die Nederlands leren of oefenen in de Vlaamse Rand enerzijds belonen voor hun inzet en anderzijds ook aanmoedigen om deel te nemen aan het culturele leven. Wie een cursus Nederlands volgt of deelneemt aan een oefenkans, kan tot drie Randuitcheques krijgen. De cheques hebben een waarde van zeven euro en kunnen als betaalmiddel gebruikt worden voor activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra van de Vlaamse Rand. De verdeling van de Randuitcheques gebeurt via de NT2-aanbieders en organisatoren van oefenkansen in de Vlaamse Rand.

2022-2023 wordt het eerste schooljaar na de coronapandemie waarin NT2-scholen en organisatoren van oefenkansen weer zonder corona-obstakels van de cheques gebruik

kunnen maken. Het ideale moment dus om de cheques opnieuw onder de aandacht te brengen. Met gerichte communicatieve acties naar zowel de doelgroep, de verdelers als de culturele centra toe zal mijn administratie de cheques nieuw leven inblazen. De feedback die mijn administratie recent heeft opgevraagd bij de betrokken partners, dient daarbij als vertrekpunt.

De middelen voor de realisatie van OD 1.1 (Randuitcheques) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJO-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand

- Impulssubsidies

Met de impulssubsidies moedig ik gemeenten, verenigingen en organisaties uit de Vlaamse Rand aan om vernieuwende projecten uit te werken die de sociale cohesie in de regio versterken en de rol van het Nederlands als verbindende voertaal bevorderen. Om die doelstellingen te realiseren, benadruk ik het belang van hefboomprojecten en expertisedeling. Daarnaast komen ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact in aanmerking.

Ik stel met plezier vast dat er zich sinds de rondgang van mijn administratie in 2021 meer lokale besturen bewust zijn geworden van de mogelijkheden die de impulssubsidies bieden. Ook voor grotere projecten komen er geregeld aanvragen binnen. In 2023 volgen we de evoluties verder op en waar nodig sturen we het subsidiekader bij.

- Subsidies voor verenigingen in de 6 faciliteitengemeenten

Na 2 lastige coronajaren liet 2022 een heropleving zien van de subsidieaanvragen voor specifieke Nederlandstalige evenementen en initiatieven in de faciliteitengemeenten. De verenigingen hebben de weg naar deze subsidie duidelijk opnieuw gevonden.

Ook in 2023 verwachten we dat dit subsidieaanbod weer volop zijn rol kan spelen ter ondersteuning van het Nederlandstalige verenigingsleven en van laagdrempelige initiatieven die de betrokkenheid van anderstaligen in de faciliteitengemeenten verhogen.

De middelen voor de realisatie van OD 1.2 (subsidies Vlaamse Rand) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJO-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.3 Vlaamse Randfonds

De Vlaamse Regering heeft het Vlaamse Randfonds tijdens deze regeerperiode opgericht om extra financiële zuurstof te geven voor de vele uitdagingen in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. Die uitdagingen situeren zich over een breed spectrum van beleidsdomeinen zoals vergroening, onderwijs, cultuur en welzijn, mobiliteit en economische ontwikkeling.

Het budget van het Vlaamse Randfonds bedraagt 20 miljoen euro voor de periode van 2020 tot en met 2024. Vanaf 2021 heeft de Vlaamse Regering besloten om daar nog jaarlijks 1,5 miljoen euro bij te voegen, zodat het totale bedrag deze regeerperiode op 26 miljoen euro komt. Er is een begrotingsruiter voorzien met overdracht van resterende

middelen naar het volgende jaar, zodat niet alle middelen het eerste jaar vastgelegd hoeven te worden en ze gespreid kunnen worden over de legislatuur.

In 2022 heb ik voornamelijk ingezet op flankerend onderwijsbeleid, streekontwikkeling en de verdere vergroening van de Vlaamse Rand. Onder de noemer 'de Vlaamse Rand boomt' lanceerde ik een nieuwe overheidsopdracht met als doel de komende twee jaar in de brede rand rond Brussel minimaal 75.000 bomen en liefst zelfs 100.000 bomen extra aan te planten. Die boomplantcampagne richt zich enerzijds tot burgers, verenigingen, scholen en ondernemingen in de Vlaamse Rand en anderzijds ook tot de deelnemers van het Gordelfestival.

In 2023 blijven die thema's voor mij prioritair. Zo start er in de lente van 2023 een communicatiecampagne die inwoners en organisaties moet mobiliseren om deel te nemen aan 'de Vlaamse Rand boomt'.

De keuze om ook op onderwijs prioritair te blijven inzetten spreekt voor zich: de demografische evoluties in de Rand en de signalen die ik uit de sector krijg nopen mij tot actie. In 2023 stel ik daarom opnieuw 1 miljoen euro uit het Vlaamse Randfonds ter beschikking aan vzw 'de Rand' om het flankerend onderwijsbeleid in secundaire scholen te versterken. De integrale aanpak die vzw 'de Rand' in 2022 opstartte, kon op veel bijval rekenen uit het onderwijsveld en krijgt in 2023 verder vorm (zie SD 2). Ik onderzoek ook welke capaciteitsprojecten in de Vlaamse Rand er vanuit het Vlaamse Randfonds versterkt kunnen worden.

Het intergemeentelijk samenwerkingsverband 'Zennevallei Hergist', dat bestaat uit de lokale besturen van Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel, krijgt gespreid over drie jaar 750.000 euro uit het Vlaamse Randfonds om de regio op te waarderen. Voor de invulling verwijs ik naar OD 1.6. strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand.

Tot slot wil ik in 2023 de problematiek van sociale verdringing in de Vlaamse Rand aanpakken. De piekende vastgoedprijzen en de bevolkingsstromen die er het gevolg van zijn, leggen die problematiek duidelijk bloot.

De middelen voor de realisatie van OD 1.3 (Vlaamse Randfonds) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds).

OD 1.4 Taalbarometer Vlaamse Rand

Het Taalbarometeronderzoek is een wetenschappelijk survey-onderzoek dat nagaat in welke mate het Nederlands en andere talen in de regio gebruikt worden, in welke context dat gebeurt en met welk doel. De resultaten van het onderzoek geven een beeld van de actuele taalverhoudingen in de Vlaamse Rand en maken het mogelijk om daar beleidsmatig op in te spelen.

In 2022 startte mijn administratie een derde Taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand op. Zo werd de onderzoeksopdracht intussen gegund aan BRIO. BRIO zal de afname van de bevraging mee voorbereiden en begeleiden, de verzamelde surveygegevens analyseren en erover rapporteren in 2024.

De enquêtering zal verlopen via een veldwerkbureau dat instaat voor de verzameling van de surveygegevens, de uitzuivering van de dataset, de codering ervan en de aanlevering aan BRIO. De gunning van de overheidsopdracht voor de enquêtering wordt voorzien voor begin 2023 en het veldwerk zelf zal ook in 2023 plaatsvinden.

De middelen voor de realisatie van OD 1.4 (Taalbarometer Vlaamse Rand) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.5 Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'

Het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' bestaat uit ambtelijke en politieke vertegenwoordigers uit vijf beleidsdomeinen: omgeving, mobiliteit en openbare werken, onderwijs, welzijn en wonen. Aan de hand van projectfiches volgen zij de belangrijkste ontwikkelingen in de Vlaamse Rand binnen elk van die beleidsdomeinen op. Het coördinatieplatform komt drie keer per jaar samen onder het voorzitterschap van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant. Jaarlijks rapporteer ik voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering over de laatste stand van zaken van de lopende projecten.

Nu de nieuwe provinciegouverneur is ingewerkt in zijn rol als voorzitter, bekijken we samen met hem hoe we de werking van het coördinatieplatform kunnen optimaliseren. Zo scheppen de inkanteling van het documentatiecentrum Vlaamse Rand in het Agentschap Binnenlands Bestuur en de aanwerving van een deeltijdse onderzoeksmedewerker Vlaamse Rand bij datzelfde Agentschap nieuwe mogelijkheden om bijvoorbeeld binnen het coördinatieplatform meer ruimte te maken voor de opvolging van wetenschappelijke data over de Rand. Ook op communicatief vlak wil ik verkennen hoe de werkzaamheden van het coördinatieplatform omgezet kunnen worden in meer tastbare informatie voor belanghebbenden in de regio, bijvoorbeeld in de vorm van een digitale publicatie van nuttige praktijkvoorbeelden per beleidsdomein.

De middelen voor de realisatie van OD 1.5 (coördinatieplatform 'Stand van de Rand') staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.6 Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand

- FeliXart

In 2023 bestendigt en verdiept het FeliXart Museum zijn werking als erfgoedensemble. FeliXart koppelt zijn rol van museaal expertisecentrum voor moderne kunst aan een laagdrempelige werking rond ecologie in de hoeve en boomgaard van Felix De Boeck. Zo positioneert de instelling zich eigenzinnig binnen het bestaande culturele landschap. Alle elementen zijn nu aanwezig voor een integrale werking, met inbegrip van een publieksgerichte ontsluiting van de hoeve. In 2023 zal ook de speelnatuur in de FeliXeco-site operationeel zijn. Dat alles zorgt voor een recreatieve versterking van de site, waarbij bezoekers – en in het bijzonder gezinnen, groepen en scholen – kunnen rekenen op een dagvullend programma.

Rond de hoeve van Felix De Boeck zet FeliXart participatief in op lokale verankering met kruiden- en volkstuinten. Er is ook een aanbod van workshops rond immaterieel erfgoed zoals mandenvlechten en bereidingen maken met de bakoven. In samenwerking met de gemeente en de provincie denkt FeliXart ook na over een terugkomend evenement om de heractivering van de boerenpraktijken in de verf te zetten: een FeliX-boerendorp waarbij de site het decor vormt voor een agrarische (bio)markt met randanimatie.

Artistiek zet het FeliXart Museum zich verder in voor de strategische streekontwikkeling van de Zennevallei. Het museum draagt zowel organisatorisch als projectgericht bij aan het project 'Zennevallei Hergist', met name de eerste editie van een driejaarlijks cultureel festival. Met een project rond theater en beeldende kunst, 'Decorum', maakt het museum bruggen met de culturele en gemeenschapscentra in de regio en andere belangrijke culturele spelers zoals het Herman Teirlinckhuis. Een ander streefdoel bestaat erin om samen te werken met de Catalasite als onderdeel van de intersectorale werking van het festival.

Als expertisecentrum rond het interbellum en avant-garde uit de jaren 1920 houdt FeliXart het niet alleen bij de lopende opstelling van het oeuvre van Felix De Boeck 'Herhaling en herneming'. Het museum organiseert ook een tentoonstelling rond Victor Delhez en zijn avant-garderol in de fotografie. Deze houtsnijder leverde begin jaren 1920 bijdragen aan het kunsttijdschrift 'Het Overzicht' en emigreerde in 1925 naar Argentinië. In primeur toont FeliXart voor de eerste keer zijn verloren gewaande 'Fotografische werken uit 1929'. Het museum brengt deze werken binnen de bredere context van de Belgische fotografie van zijn tijd. Deze tentoonstelling zou een pendant krijgen in Argentinië waar deze Vlaamse kunstenaar een belangrijke artistiek legaat achterliet.

- IGS Zennevallei

Ik blijf ook in 2023 aandacht besteden aan streekontwikkeling. Via IGS 'Zennevallei Hergist' komen er Zennepaden, Zennebruggen en Zenneterrassen en zal peddelrecreatie op de Zenne mogelijk zijn in de zomermaanden. Er staat een groot cultureel evenement op de agenda dat lokale kunstenaars, streekproducten en de Zenne in de kijker moet zetten.

De middelen voor de realisatie van OD 1.6 (strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid) voor wat betreft het FeliXart Museum en op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) voor wat betreft IGS Zennevallei.

OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen

Door actief te communiceren wil ik zowel inwoners, lokale besturen als middenveldorganisaties in de Vlaamse Rand zo goed mogelijk informeren over wat er leeft in de regio en hoe ik daar beleidsmatig op inspeel. Twee centrale partners die mij daarbij ondersteunen zijn vzw 'de Rand' en RINGtv. Over de communicatiekanalen van vzw 'de Rand', in het bijzonder RandKrant en de zes gemeenschapskranten, leest u meer onder 'SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid'.

Als regionale televisiezender ontvangt RINGtv een jaarlijkse subsidie om zijn rol als communicatiepartner voor het Vlaamse Randbeleid naar behoren in te vullen. RINGtv wendt de subsidie onder meer aan om het wekelijkse nieuwsoverzicht te maken en via teletekstpagina's te ondertitelen voor de vele anderstaligen in de regio. Daarnaast dient de subsidie ook voor de aanmaak, uitzending en ondertiteling van 'Over de Rand'. Dat magazine brengt het Vlaamse Randbeleid in al zijn aspecten in beeld: beleid, cultuur, sport, taalpromotie en ook de werking van de gemeenschapscentra. Het laat de kijkers kennismaken met het gemeenschapsleven in de Vlaamse Rand en maakt hen warm om eraan deel te nemen. In 2023 schenkt 'Over de Rand' onder meer uitgebreid aandacht aan de werking en het belang van de gemeenschaps- en cultuurcentra in de regio. Dit onder meer naar aanleiding van het 50-jarige bestaan van CC Strombeek in Grimbergen en 35 jaar De Zandloper in Wemmel. RINGtv zendt het magazine 'Over de Rand' 42 weken per jaar uit en ondertitelt het ook in het Nederlands voor anderstaligen.

Verder krijgt RINGtv impulssubsidies voor specifieke programma's die heel gericht bijdragen aan het verwezenlijken van de doelstellingen van het Vlaamse Randbeleid. Die bijkomende financiële impulsen laten RINGtv toe om een thema uit te diepen, een serie te maken, crossmediaal en doelgroepverbredend te werken. Zo vergroten ze meteen ook het bereik van de zender, zowel digitaal als op tv.

Als steunpilaren van mijn communicatiebeleid werken vzw 'de Rand' en RINGtv ook inhoudelijk en promotioneel samen. Ik vraag hen om die samenwerking nog te verdiepen door de mogelijkheden en toepasbaarheid te onderzoeken van nieuwe communicatievormen en -kanalen en gemeenschapsplatforms. Zo wil ik de ontwikkeling van lokale communicatiestrategieën naar specifieke doelgroepen zoals jongeren, ouderen en anderstalige nieuwkomers bevorderen.

Daarnaast blijft mijn administratie zich ook inspannen om beleidsinformatie zo goed mogelijk te ontsluiten. Na een grondige vernieuwing in 2022 vormt de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) over de Vlaamse Rand meer dan ooit een toegangsportaal voor al wie op zoek is naar informatie over de regio.

Ook voor actuele en accurate data kunnen geïnteresseerden terecht bij ABB. Zo biedt ABB met de Gemeente- en Stadsmonitor een interactieve en gebruiksvriendelijke website aan die meer dan 300 cijferreeksen over de Vlaamse steden en gemeenten samenbrengt. Niet alleen de gegevens uit de eigen burgerbevraging van ABB maar onder meer ook de indicatoren uit het Cijferboek Vlaamse Rand en de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor zijn erin geïntegreerd.

Voor de gemeenten van de Vlaamse Rand biedt de GSM specifieke functionaliteiten, zoals een aparte themapagina Vlaamse Rand en gerichte ijkpunten die de vergelijking met andere randgemeenten of faciliteitengemeenten mogelijk maken. Ter aanvulling op die cijfers publiceert ABB om de 2 jaar een toelichtingsnota die de belangrijkste evoluties in de regio verduidelijkt. Een volgende editie daarvan staat op de planning voor eind 2023.

Naarmate de inkanteling van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand verder vorm krijgt, zal de link van de kennisproducten van ABB met het beleidsthema Vlaamse Rand nog verstevigen. Met onder meer de aanwerving van een deeltijdse onderzoeksmedewerker Vlaamse Rand heeft ABB in 2022 concrete stappen gezet om van die inkanteling een succes te maken. Op dat elan gaan we de komende jaren verder, zodat het Documentatiecentrum Vlaamse Rand een vaste waarde blijft voor wie op zoek is naar wetenschappelijke informatie over de Rand.

Tot slot brengen we het Vlaamse Randbeleid ook naar buiten met twee jaarlijkse evenementen: het colloquium 'Stand van de Rand' en de inspiratiedag Vlaamse Rand. Meer daarover leest u onder 'OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen'.

De middelen voor de realisatie van OD 1.7 (een open communicatiebeleid voeren en aansturen) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen

Het Vlaamse Randbeleid is per definitie een horizontaal en transversaal beleid dat met tal van beleidsthema's raakvlakken heeft. Het vraagt dan ook om nauwe samenwerking, niet alleen tussen de betrokken beleidsdomeinen, maar ook tussen de verschillende bestuursniveaus.

Mijn administratie onderhoudt daarom nauwe contacten met andere diensten binnen de Vlaamse overheid, onder meer via het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' (zie OD 1.5). Met het gelijknamige colloquium richten we ons dan weer tot een breed publiek van lokale politieke mandatarissen en andere geïnteresseerden, die we zo een belangrijk forum voor overleg en ondersteuning aanbieden.

Naar aanleiding van de gespreksronde, die mijn administratie in 2021 samen met vzw 'de Rand' deed bij de lokale besturen van de Rand, organiseerde het team Vlaamse Rand van ABB in 2022 met succes een eerste inspiratiedag Vlaamse Rand. In 2023 komt er opnieuw zo'n themamoment waarop lokale besturen en andere belanghebbenden uit de regio elkaar kunnen ontmoeten en inspirerende praktijken kunnen uitwisselen. Voor de organisatie daarvan breiden we de samenwerking verder uit: naast vzw 'de Rand', het Toekomstforum Halle-Vilvoorde en RINGtv betrekken we nu ook de provincie Vlaams-Brabant en het Agentschap Integratie en Inburgering.

Met vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant en het Agentschap Integratie en Inburgering gaat mijn administratie bovendien geregeld in overleg om voeling te houden met wat er beweegt op het vlak van integratie en taalpromotie. Deze vier partners zijn ook betrokken bij het Toekomstforum Halle-Vilvoorde, wat de afstemming met de gemeenten bevordert. Binnen dat Toekomstforum ondersteunt vzw 'de Rand' de werkgroep 'Taal en Integratie' bij specifieke acties rond taalpromotie, lokaal onthaalbeleid en flankerend onderwijsbeleid.

Naast vzw 'de Rand', RINGtv en FeliXart is het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) een vierde prioritaire partner voor het Vlaamse Randbeleid die we ondersteunen met een werkingssubsidie. BRIO vergroot de kennis over de Vlaamse Rand en Brussel via wetenschappelijk, fundamenteel, interdisciplinair en beleidsondersteunend onderzoek en door het toegankelijk maken van relevante publicaties en cijfers bij een breed publiek. Daarbij is er bijzondere aandacht voor samenwerking met andere (in eerste instantie Vlaamse) academische partners en middenveldorganisaties.

In 2023 zal BRIO zich toespitsen op één van zijn speerpunten, met name de Taalbarometer. In 2022 werden zowel het derde Taalbarometeronderzoek van de Vlaamse Rand als het vijfde Taalbarometeronderzoek van Brussel opgestart. Ook zet BRIO het in 2022 opgestarte wetenschappelijk onderzoek rond de tweejaarlijkse thema's in samenwerking met vzw 'de Rand' verder. BRIO biedt hierbij wetenschappelijke ondersteuning bij de acties die vzw 'de Rand' onderneemt om het secundair onderwijs in de Vlaamse Rand te versterken. Naar het einde van het jaar wordt het onderzoek afgerond en worden de onderzoeksresultaten gepubliceerd.

Verder blijft BRIO, naast eigen fiches en onderzoeksrapporten, systematisch ook wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over de Vlaamse Rand en Brussel samenbrengen en ontsluiten via het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.

Via al die kanalen houd ik de vinger aan de pols van wat er in de Vlaamse Rand leeft en beweegt, als basis voor mijn beleid.

De middelen voor de realisatie van OD 1.8 (samenwerken en ondersteunen) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

1.2. SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

Het Nederlands behouden als gemeenschappelijke communicatietaal en verbindende factor bij uitstek blijft één van de belangrijke doelstellingen van het specifieke beleid van voor de Vlaamse Rand. Het extern verzelfstandigd agentschap (EVA) vzw 'de Rand' heeft als kernopdracht om het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand te ondersteunen en te bevorderen en doet dat in opdracht van de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant. Het is dan ook logisch dat deze organisatie een belangrijke partner en instrument is voor mijn Vlaamse Randbeleid.

De eerstelijnswerking in zes faciliteitengemeenten:

Net als de vorige jaren vraag ik vzw 'de Rand' om blijvend in te zetten op de eerstelijnsopdracht rond gemeenschapsvorming in de 6 faciliteitengemeenten en Jezus-Eik. Meer dan ooit vraag ik om daarbij prioritair het Nederlandstalige verenigingsleven in de faciliteitengemeenten te ondersteunen. De heropstart van het socio-culturele leven na de coronapandemie zorgt voor een aantal bijkomende uitdagingen voor de verenigingen. Vzw 'de Rand' houdt de vinger aan de pols en ondersteunt hen waar mogelijk.

De centra blijven voorzien in een aanbod inzake cultuur en gemeenschapsvorming voor de Nederlandstaligen in de zes faciliteitengemeenten. Ook na corona blijft het mijn ambitie om via het podiumprogramma van de centra, in nauwe samenwerking met de andere cultuur- en gemeenschapscentra in de Vlaamse Rand, te voorzien in een uitgebreid Nederlandstalig, kwalitatief en toegankelijke cultureel aanbod waarbij anderstaligen uiteraard ook welkom zijn.

Alle centra van vzw 'de Rand' maken deel uit van een van de drie intergemeentelijke samenwerkingsverbanden m.b.t. cultuur en vrijetijd die de Vlaamse Rand rijk is. 'Vzw de Rand ondersteunt de lokale besturen via de Intergemeentelijke Samenwerkingen Cultuur en Vrije Tijd bij de gemeenschappelijke afspraken en afstemming, projectaanvraag en aanbestedingsprocedure om te komen tot een binnen het werkingsgebied minstens afgestemd en bij voorkeur gedeeld ticketingsysteem.

De gemeenschapscentra zijn door hun lokale aanwezigheid de ideale uitvalsbasis voor het faciliteren en promoten van het cursusaanbod Nederlands en formele en informele oefenkansen Nederlands voor anderstaligen. Via zijn rol als plaatsvervangend bestuur in kader van het Plan Samenleven kan vzw 'de Rand' meer dan ooit anderstalige nieuwkomers betrekken bij de werking van de gemeenschapscentra en het lokale samenleven. Ook de Randkrant en de gemeenschapskranten blijven inzetten op het informeren en sensibiliseren van de anderstalige nieuwkomers.

De tweedelijnswerking in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand:

Lokale besturen ervaren vzw 'de Rand' als een gewaardeerde tweedelijnssteuner inzake taal(promotie)beleid in de dertien andere gemeenten van de Vlaamse Rand. De methodieken en producten van vzw 'de Rand' vinden via deze lokale besturen vlot hun weg naar een veelheid van lokale diensten, organisaties en verenigingen. Ook buiten de zes faciliteitengemeenten ondervinden burgers en besturen immers hoe langer hoe meer dat het Nederlands niet voor iedereen vanzelfsprekend is en dat het behoud van het Vlaams karakter inspanningen vergt.

Taalpromotie via oefenkansen en NT2-opleidingen, jeugd-, sport- en cultuurbeleid, het ondersteunen van het verenigingsleven, flankerend onderwijsbeleid, onthaal- en integratiebeleid zijn dan ook vaak terugkerende prioritaire beleidsdomeinen in de meerjarenplannen van de gemeenten in de Rand. Ik vraag vzw 'de Rand' deze dynamieken zoveel mogelijk te ondersteunen en waar nodig te onderzoeken op welke manier we bijkomende impulsen kunnen geven.

Als minister van Onderwijs ben ik me ten eerste bewust van de grote uitdagingen waarmee de onderwijsinstellingen in de Vlaamse Rand kampen. De groeiende anderstaligheid onder leerlingen en studenten vraagt om een brede aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid over alle beleidsdomeinen heen. Door partnerschappen aan te gaan met de onderwijsvoorzieningen, de lokale besturen, het Toekomstforum en middenveldorganisaties zoals SAAMO Vlaams-Brabant, Groep Intro en vzw PIN, biedt vzw 'de Rand' antwoorden op de ondersteuningsnoden rond bv. taalbeleid en taalafspraken op school, communicatie tussen ouders en school, ouderparticipatie, onthaalbeleid op school, toeleiding naar vrije tijd en buitenschoolse oefenkansen.

Naar aanleiding van een manifest van vele secundaire scholen in de Vlaamse Rand besliste ik middelen vrij te maken uit het Randfonds om via vzw 'de Rand' de secundaire scholen te ondersteunen op het vlak van taalbeleid en taalpromotie, ouderparticipatie en oefenkansen in de vrije tijd. Dat resulteerde in een concreet project van onderwijs waarbij vzw 'de Rand' alle secundaire scholen in de 19 gemeenten en in Halle ondersteunt op maat en vraag van deze scholen. De intentie was om jaarlijks in 10 scholen te starten met een begeleiding, maar door de grote vraag bij de scholen start vzw 'de Rand' vanaf september 2022 in maar liefst 17 van de 35 secundaire scholen in de Rand met concrete ondersteuning op het terrein. In het voorjaar van 2023 lanceert de vzw een bijkomende oproep zodat ook de andere secundaire scholen in de regio kunnen intekenen op een soortgelijke begeleiding vanaf het schooljaar 2023-2024. Ook voor deze nieuwe oproep zal ik indien nodig aanvullend inzetten vanuit het Randfonds.

De Randkrant en de gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' blijven een belangrijk informatie- en sensibiliseringskanaal gericht naar alle inwoners van de Vlaamse Rand. Ik vraag vzw 'de Rand' om deze werking verder te zetten, en om ook verdere stappen te zetten in de samenwerking met RINGtv (zie OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen).

Ook in 2023 zetten we sterk in op de organisatie van de Gordel. Het evenement blijft het ultieme uithangbord voor het promoten van de regionale troeven en het versterken van de streekidentiteit van deze Nederlandstalige groene buffer tussen Brussel en de rest van Vlaanderen. In samenwerking met de focusgemeente werken we ook voor de Gordel 2023 naar een ruim aanbod aan sportieve en culturele activiteiten op de eerste zondag van september.

De middelen voor de realisatie van SD 2 (vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand').

1.3. SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

OD 3.1 Huisvesting

In samenwerking met de minister bevoegd voor Wonen is een nieuwe regeling uitgewerkt rond Wonen in Eigen Streek. In de loop van 2023 wordt het ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement ingediend.

De achterliggende doelstelling van het Wonen in Eigen Streek is het garanderen van betaalbare woningen. De WIES-regeling tracht de eigendomsverwering van de woning toegankelijker te maken en richt zich ook op een welbepaalde doelgroep (namelijk de minder kapitaalkrachtige lokale bevolking).

Vlabinvest heeft een dubbele opdracht: betaalbaar wonen mogelijk maken en de achterstand inzake zorginfrastructuur wegwerken. Voor de woonopdracht plant Vlabinvest in 2022 8,2 miljoen euro financiering voor de bouw van 37 Vlabinvest-woningen. Binnen deze projecten zullen in totaal 100 woningen met voorrang worden toegewezen aan mensen die een band met de streek kunnen aantonen. Voor 2023 voorziet Vlabinvest middelen voor een financiering van in totaal 30,9 miljoen euro.

OD 3.2 Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur

De interpretatie van de omzendbrieven Peeters en Martens blijft behouden. Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur en ikzelf ondernemen onmiddellijk de gepaste acties bij schendingen van de taalwetgeving en verzetten ons maximaal tegen pogingen om de Vlaamse interpretatie uit te hollen.

Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur bewaakt de correcte toepassing van de taalwetgeving in de bestuurshandelingen van de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en het taalgebruik in de zittingen van de gemeenteraden. Dat gebeurt door verschillende initiatieven zoals het volgen van de livestreams, het nakijken van de audiovisuele opnamen en zittingsverslagen of het fysiek volgen van de vergaderingen van de gemeenteraad.

OD 3.3 Onderwijs

Capaciteitstekort

Eind 2021 werd de derde editie van de capaciteitsmonitor onderwijs opgeleverd. Op basis van die onderzoeksresultaten keurde de Vlaamse Regering op 25 februari 2022 een indicatieve verdeling goed van de capaciteitsmiddelen voor de periode 2022-2024. Van de in totaal 155 miljoen euro voor het gewoon onderwijs kende de Vlaamse Regering toen 10,9 miljoen euro toe aan capaciteitsmiddelen voor het basisonderwijs in de Vlaamse Rand en 21,350 miljoen euro aan capaciteitsmiddelen voor het secundair onderwijs in de Vlaamse Rand. Deze bedragen komen overeen met respectievelijk 870 plaatsen in het basisonderwijs en 1.805 plaatsen in het secundair onderwijs. Daarnaast besliste de Vlaamse Regering om in de periode 2022-2024 25 miljoen euro vrij te maken voor bijkomende capaciteit in het buitengewoon onderwijs. Die middelen zijn nog niet toegewezen aan specifieke gemeenten. Daarbij maken de regio's met de grootste capaciteitsbehoeften, specifiek voor het buitengewoon onderwijs, meer kans.

Voor 2023 en 2024 hou ik bij de toekenning van de capaciteitsmiddelen rekening met de geactualiseerde verdeelsleutel van het decreet op het Onderwijs II van 31 juli 1990. De selectie van capaciteitsprojecten gebeurt binnen de onderwijsnetten altijd in afstemming met de lokale onderwijsverstrekkers en lokale besturen (in onderwijszones of gemeenten) met de grootste te verwachten tekorten.

Ik vraag mijn administratie om een overzicht op te maken van de realisatie van extra plaatsen op basis van de toegekende capaciteitsmiddelen. Zowel mijn administratie als de lokale overheid volgen de uitvoering van de projecten strikt op en zien toe op de juiste aanwending van de middelen en de tijdige uitvoering van de toegekende projecten. Indien aanvragers er niet in slagen om hun dossier af te werken, bekijk ik of met dat budget andere capaciteitsnoden ingevuld kunnen worden.

Bij de verdeling van de capaciteitsmiddelen kunnen de onderwijsverstrekkers, waar dat wenselijk is, anticiperen op de te verwachten capaciteitsbehoeften in het buitengewoon onderwijs. Zo kunnen ze bijvoorbeeld prioriteit geven aan de verdere uitbouw van bestaande campussen of de oprichting van nieuwe campussen waar zowel gewoon als buitengewoon onderwijs een aanbod hebben.

Taalvaardigheid Nederlands

De voorbije jaren nam ik in het algemene onderwijsbeleid verschillende initiatieven die de taalkennis Nederlands van leerlingen bevorderen. Deze initiatieven zijn bij uitstek van belang in de Vlaamse Rand, waar het aandeel leerlingen met een anderstalige achtergrond hoog ligt.

Eén van die initiatieven is de verplichte taalscreening bij het begin van de leerplicht. Ook in het schooljaar 2022-2023 worden alle leerlingen, met uitzondering van de anderstalige nieuwkomers, bij het begin van hun leerplicht gescreend op hun luistervaardigheid Nederlands. Schoolteams maken daarvoor gebruik van het gestandaardiseerde instrument 'KOALA', dat het Centrum voor Taal en Onderwijs van de KU Leuven op mijn vraag

ontwikkelde. Voor leerlingen van wie de luistervaardigheid Nederlands onvoldoende is, organiseren basisscholen vervolgens taalintegratietrajecten, in beginsel een taalbad of een volwaardig alternatief.

Via de nascholing investeer ik in de professionalisering van schoolteams basisonderwijs rond taalintegratietrajecten. Deelnemende scholen versterken zich in het uitwerken van krachtige en effectieve taalintegratietrajecten voor leerlingen die daar nood aan hebben. Verder heb ik een communicatiestrategie op lange termijn opgesteld met communicatie-acties gespreid op één, drie, zes en negen jaar. In 2023 organiseer ik acties en campagnes samen met de partners van het Leesoffensief. Onder de noemer "Vrienden voor het lezen. Samen voor een Leesoffensief" nemen we een reeks initiatieven die in een eerste fase focussen op imago en perceptie van het belang van lezen. Vertrekpunt daarbij is het motto "zien lezen, doet lezen".

Ik blijf ook verschillende initiatieven ondersteunen die de taalvaardigheid Nederlands bevorderen, zoals de taalstimulerende activiteiten Nederlands, het project "Lezen op School", het dynamoPROJECT, het project 'boekenuf/meester' en de 'Poëziesterren'.

In de Vlaamse Rand versterk ik het taalbeleid met middelen uit het Vlaamse Randfonds. Zo gaat er in de periode 2022-2024 drie miljoen euro uit het Vlaamse Randfonds naar de ondersteuning van het taalbeleid in secundaire scholen in de Vlaamse Rand.

Aan de onderwijsinspectie vraag ik om in het schooljaar 2022-2023 in kaart te brengen hoe scholen omgaan met de taalscreening en de taalintegratietrajecten, en welke impact die hebben op de uitspraken van klassenraden m.b.t. de overgang naar het lager onderwijs. In het secundair onderwijs laat ik een wetenschappelijke evaluatie uitvoeren naar de impact van Content and Language Integrated Learning (CLIL).

OD 3.4 Werk

Ook in 2023 blijft VDAB inzetten op een brede activering als antwoord op de blijvende structurele krapte, kwalitatieve mismatches en drempels in heel wat sectoren.

Bemiddelen

VDAB blijft via de samenwerking met partners zijn regisseursrol versterken om zo werkzoekenden vlotter te laten doorstromen naar de gepaste dienstverlening. De focus van VDAB ligt daarbij op de eerste stappen in het klantenproces, met de nadruk op een snelle inschatting, oriëntering en matching, trajectbepaling en opvolging.

Nu de coronapandemie onder controle is, zet VDAB opnieuw meer in op fysieke gesprekken met klanten die een meer intensieve begeleiding vragen, zoals minder digitaal vaardigen, anderstaligen of klanten met complexere problematiek.

VDAB focust in 2023 eveneens op haar dienstverlening naar werkgevers toe. Zo biedt VDAB werkgevers onder meer een face-to-face dienstverlening aan met focus op knelpuntvacatures. Onder het motto 'opleiden is het nieuwe rekruteren' reikt VDAB werkgevers ook kandidaten aan die in aanmerking komen voor opleiding op de werkvloer. Werkplekcleren blijft daarbij een belangrijk competentieversterkend instrument (zie infra). Daarnaast creëert VDAB samen met werkgevers vacaturegerichte opleidingen en sensibiliseert VDAB werkgevers om in een krappe arbeidsmarkt open te staan voor een breder spectrum aan potentiële profielen.

VDAB neemt bovendien initiatieven om de brug te slaan tussen verschillende beleidsdomeinen en sectoren. Zo organiseerde VDAB samen met Voka en UNIZO in Oost-Brabant drie netwerkevents voor ondernemingen, scholen en arbeidsmarktactoren om

onderwijs en arbeidsmarkt beter te laten aansluiten. Deze 'Talent Platformen' krijgen vanaf september 2022 uitbreiding in de regio Halle-Vilvoorde.

Anderstaligen

De Vlaamse Rand telt een hoog aandeel anderstalige werkzoekenden. Een geïntegreerd taal- en werkbeleid blijft dan ook het instrument om deze werkzoekenden toe te leiden naar een duurzame job of werkervaringskans. VDAB wil dit in 2023 verder realiseren via verschillende wegen:

- Het hertekend inburgeringsbeleid

Op 1 maart 2022 ging het hertekend inburgeringsbeleid van start. De nieuwe derde pijler van het inburgeringstraject houdt in dat inburgeraars zich verplicht moeten inschrijven bij VDAB binnen 60 dagen na het ondertekenen van hun inburgeringscontract. Dit is een belangrijke hefboom voor snelle activering en betekent ook dat meer inburgeraars toegeleid worden voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt groter is.

De periode vanaf 1 maart 2022 geldt daarbij als overgangperiode. Van maart tot en met december 2022 krijgt de geïntegreerde samenwerking tussen VDAB en AGII verder vorm via proeftuinen. Om een dwarsdoorsnede te krijgen van het inburgeringslandschap worden de proeftuinen gespreid over de provincies, grote steden en kleinere gemeenten. De uiteindelijke bevindingen zullen dienen om in 2023 zo efficiënt mogelijk vorm te geven aan een geïntegreerde intake en samenwerking tussen de beleidsdomeinen werk en inburgering.

- Talenplan

De verdere uitrol van het talenplan in 2023 zal de dienstverlening van VDAB voor anderstaligen in de Vlaamse Rand nog verbeteren. Zo komt er een meer genuanceerde taalinschatting en een aanpassing van de monitoring: van vier naar zes niveaus. Door werkgevers die vacatures publiceren te sensibiliseren, komt er een betere matching tot stand tussen vacatures en anderstalig talent.

Verder wordt het opleidingsaanbod voor anderstalige klanten uitgebreid in samenwerking met de verschillende sectorale clusters. Met verschillende opleidingsvormen – Nederlands Op De Opleidingsvloer (NODO), Individuele Beroepsopleiding met Taalcoaching (IBOT), ... - zorgt VDAB voor een geïntegreerde werking waarbij technische en talige competenties samenkomen in één traject op maat van de klant.

Wat ondersteuning op de werkvloer betreft, maakt VDAB in 2023 de kernproducten nog beter bekend: taalcoaching tijdens de individuele beroepsopleiding en de commerciële taalcoaching uitgevoerd door partners. Via jobcoaching na aanwerving wil VDAB samen met partners de kans op duurzame tewerkstelling verhogen, vooral wanneer er een kloof is tussen de vereiste competenties en het profiel van de kandidaat-werknemer. Daarom wordt in het licht van het werkgelegenheidsakkoord een nieuwe oproep gelanceerd om jobcoaching uit te breiden en te versterken, met het oog op opstart begin 2023. Met de nieuwe dienstverlening 'Taaladvies bij Tewerkstelling' kunnen werkgevers bovendien bij VDAB advies vragen om taaldrempels in het aanwervings- en opleidingsproces weg te werken.

VDAB heeft verder ook oog voor digitalisering en innovatie via projecten rond (ver)taaltechnologie, zoals de FACT-app, Uitsprekend, ... Die dragen bij tot competentieversterking tijdens bemiddeling, opleiding en op de werkvloer. Ook het aanbod rond digitale modules wordt verder uitgebreid.

- **Optimalisering van dienstverlening**

VDAB blijft inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid, waarbij werkzoekenden gelijktijdig technische en talige competenties verwerven. Samenwerking met partners blijft daarbij van groot belang, onder meer in functie van taalcoaching op de werkvloer, taalopleidingen voor basis-Nederlands, jobhunting, mentoring,... Daarnaast zorgde VDAB voor een verlenging van het aanbod dat hoogopgeleide anderstaligen toelaat om via een snel traject Nederlands te volgen. Deze lessen gaan door in Leuven maar ook werkzoekenden uit de Rand kunnen er terecht.

Samenwerken

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap kwamen tot een nieuw samenwerkingsakkoord over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de opleiding, de vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden. De betrokken regeringen engageren zich zo om verder te werken aan competentieontwikkeling, inclusief taalkennis en (niet-)technische vaardigheden en aan de erkenning van eerder verworven competenties. VDAB en Actiris implementeren deze engagementen verder in hun samenwerking en optimaliseren de automatische gegevensuitwisseling conform de privacy-/GDPR-wetgeving. In 2023 starten de gesprekken tussen VDAB en Actiris over de samenwerkingsovereenkomst.

In 2022-2023 loopt de gezamenlijke communicatiecampagne van VDAB en Actiris "een job, c'est aussi un job". Daarmee richten ze zich voor het eerst op werkgevers in de Vlaamse Rand. De campagne spoort hen aan om samen met Actiris en VDAB projecten op te zetten die Brusselse werkzoekenden toeleiden naar Vlaamse knelpuntberoepen.

VDAB blijft ook een actieve partner in 'Aviato', het werkgelegenheidscentrum van Brussels Airport. Aviato organiseerde eerder al jobcafés en in het najaar van 2022 vindt er een jobbeurs plaats die werkzoekenden uit heel België laat kennismaken met de werkgevers van Brussels Airport en de bedrijven rond de luchthaven. Op het aansluitende arbeidsmarktcongres – in samenwerking met VDAB en de provincie Vlaams-Brabant – komt onder meer het thema interregionale mobiliteit aan bod. Met het congres wil VDAB maximaal de Brusselse arbeidsmarktreserve bereiken en matchen met de Vlaams-Brabantse vacatures. Ook in 2023 plant Aviato verschillende acties en projecten.

Lokale besturen

Tegen 2024 wil VDAB met elke Vlaamse stad en gemeente een samenwerkingsovereenkomst afsluiten om zo te streven naar een Vlaamse werkzaamheidsgraad van 80%. Bedoeling is ook om elke samenwerkingsovereenkomst te vertalen in een concreet actieplan, met minimaal één actie per strategische doelstelling van het VDAB-managementplan 2020-2025.

Voor de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand maakt VDAB samenwerkingsovereenkomsten op met de intergemeentelijke clusters sociale economie en werk (al dan niet in een groeiscenario). In juni 2022 had VDAB al met 11 van de 19 gemeenten een samenwerkingsovereenkomst. Om de overige gemeenten te vatten rekent VDAB op aankomende 'nieuwe' regiegebieden sociale economie en werk. De oproep voor nieuwe regiegebieden sociale economie en werk loopt en in het voorjaar van 2023 zal de besluitvorming rond zijn. Nadien zet VDAB verdere stappen overeenkomsten af te sluiten.

VDAB heeft ook een samenwerkingsovereenkomst met de provincie Vlaams-Brabant en spoort van daaruit alle Vlaams-Brabantse lokale besturen om (boven)lokale acties uit te werken in functie van de 80% Vlaamse werkzaamheidsgraad. Het arbeidsmarktcongres i.s.m. Aviato is daar een voorbeeld van (zie supra). Deze strategie wordt in 2023 verdergezet.

VDAB is kernpartner in het ESF-capacity buildingproject, dat tegen 2024 lokale partnerschappen wil opzetten om niet-beroepsactieve en kwetsbare werkzoekenden via een multidisciplinaire aanpak toe te leiden naar maatschappelijke integratie. In 2023 werkt VDAB mee de projectoproep uit die deze lokale partnerschappen overal in Vlaanderen mogelijk moet maken. Gezien de eigenheid van de Vlaamse Rand zal het ESF-capacity buildingproject hiervoor specifiek overleg organiseren met de betrokken stakeholders.

OD 3.5 Economie

Het ruimtelijk-economisch beleid is in sterke mate een gebiedsgericht beleid en voorziet daarom geen afzonderlijke middelen voor de Vlaamse Rand. Wel krijgen diverse dossiers in de Vlaamse Rand subsidies vanuit het beleidsdomein Economie en zijn er meerdere brownfieldconvenanten in voorbereiding of in uitvoering.

In het verleden zijn bovendien specifiek voor de Zuidelijke Zennevallei en voor het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen middelen toegekend, meer bepaald voor een bovenlokale gebiedsregie met het oog op een duurzame transformatie van de bedrijventerreinen. Omdat deze vorm van ondersteuning ten einde loopt, wordt het komende jaar geëvalueerd wat momenteel de concrete noden zijn om tot een bovenlokaal uitgiftebeleid te komen.

Een specifiek dossier is het Research Park Zellik. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen heeft het initiatief genomen om dit terrein in samenwerking met de gemeente Asse te revitaliseren. Naast een herinrichting van het domein, krijgen ook het beheer en de uitgifte van het terrein een andere organisatie. Met de komst van het Green Energy Park onderzoeken de betrokken partijen hoe ze de transformatie van dit terrein nog meer kunnen doordrijven.

OD 3.6 Mobiliteit

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken investeert via De Werkvennootschap ook in 2023 verder in de aan haar toegewezen projecten. Voor de werken aan de Ring, waaronder de herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) (Noord, Oost en West/Zuid), de uitbouw van het hoogwaardig openbaar vervoer (Brabantnet), de investeringen in de fietsnelwegen alsook verschillende Hoppinpunten worden de investeringen geraamd op 98,6 miljoen euro. Daarvan is ongeveer de helft gereserveerd voor fietsinvesteringen in de Vlaamse Rand.

Zo gaan er significante bedragen naar het ringfietspad tussen Dilbeek (N8) en Asse (F2) en naar de tweede fase van de F204 (van Jezus-Eik tot Brussel). Andere vastleggingen voor projecten binnen het programma Werken aan de Ring betreffen de studiekosten voor de herinrichting van de A8 in Halle, alsook voor de grondinnames die voor de verschillende projecten noodzakelijk zijn. In het geïntegreerd planproces van de R0-Noord en de geïntegreerde planprocessen voor de vier knopen in R0-Oost zullen verdere stappen gezet worden voor de vaststelling van de verschillende ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarnaast zal de uitvoering van de renovatie van het viaduct van Vilvoorde een aanvang nemen. Ook de omgevingsvergunningsaanvragen voor het DBFM-project 'complex R0-A201', de multimodale quick win ter hoogte van de nationale luchthaven in Zaventem, en voor de Luchthaventram en de Sneltram van Willebroek naar Brussel zullen in 2023 ingediend worden.

Zo werkt de Vlaamse overheid gestaag verder aan de lang verwachte mobiliteits- en leefbaarheidsoplossing die de Vlaamse Rand, Vlaanderen en Brussel zo hard nodig hebben.

OD 3.7 Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven

Het verenigingsleven is van groot belang voor de Vlaamse Rand. Verenigingen dragen bij tot een sterk gemeenschapsgevoel. Ze bevorderen het Nederlands als verbindende taal en zijn kenmerkend voor het Vlaamse karakter van de regio. Het verenigingsleven vormt dan ook een onmisbare schakel in mijn beleid.

Met de impulssubsidies Vlaamse Rand en de subsidies voor verenigingen in de faciliteitengemeenten zorg ik ervoor dat zij waar nodig een financiële duw in de rug kunnen krijgen (zie OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand). Daarnaast vormt de ondersteuning van het Nederlandstalige verenigingsleven ook een cruciaal onderdeel van de opdracht van vzw 'de Rand' (zie SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid).

Ook de provincie Vlaams-Brabant heeft een ondersteuningsaanbod voor verenigingen en kent onder meer subsidies toe voor evenementen in faciliteitengemeenten en voor taalstimulerende projecten. Zowel mijn administratie als vzw 'de Rand' en de provincie stemmen op regelmatige basis onderling af om de aangeboden ondersteuning nog te optimaliseren.

OD 3.8 Welzijn en Gezondheid

Zoals decretaal bepaald blijven we het autonoom provinciebedrijf Vlabinvest ondersteunen om de achterstand aan welzijns- en gezondheidszorgaanbod in Vlaams-Brabant verder weg te werken. Decree is er een voorrangregeling voor de Vlaamse Rand voorzien. De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin begroot een jaarlijks budget van 2,35 miljoen euro waarmee Vlabinvest infrastructuursubsidies verstrekt aan initiatiefnemers. Daarnaast wil Vlabinvest een gericht antwoord bieden op de blijvende achterstand via een regionale zorgcampus die initiatiefnemers met uitbreidingsplannen samenbrengt en ontzorgt.

OD 3.9 Toerisme

Toerisme is een middel om plekken en gemeenschappen in Vlaanderen te laten floreren. De Vlaamse Rand herbergt heel wat potentieel om de (internationale) reiziger te verleiden tot een bezoek.

Samen met de minister van Toerisme bouw ik verder op de hefboomprojecten die Toerisme Vlaanderen heeft opgezet met de Plantentuin Meise en het Zoniënwoud. Daar waar we aansluiting bij de thema's van het toerismebeleid kunnen vinden, richten we onze inspanningen op de ontwikkeling en promotie van belevingen in de Rand. Erfgoed (kastelen en tuinen, Vlaamse Meesters ...), natuur, fietsen en gastronomie zijn verhaallijnen die mogelijkheden bieden in de Vlaamse Rand. Interessante belevingen in dit kader zijn o.a. de kasteeltuin van Gaasbeek, de rozentuin Coloma, het Afrikamuseum, de Geuze-belevingen en de wandel- en fietsnetwerken. We werken ook mee aan het project 'Brabantse Wouden'.

Naar promotie toe houdt Toerisme Vlaanderen in het buitenland de vinger aan de pols met zijn internationaal netwerk en levert het inspanningen zoals persreizen, gerichte campagnes, contentverspreiding en nieuwsbrieven.

OD 3.10 Integratie en inburgering

De minister bevoegd voor Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering voert in de Vlaamse Rand een aantal specifieke acties uit in het kader van het integratiebeleid. In 2021

kondigde de minister het Plan Samenleven aan. Daarmee wil de Vlaamse overheid vanuit duidelijke doelstellingen en welomlijnde acties lokale besturen efficiënter en effectiever ondersteunen om van samenleven in diversiteit een succes te maken. Lokale besturen die meer dan 7.500 inwoners van niet EU-15 herkomst tellen, komen in aanmerking voor financiële én inhoudelijke ondersteuning. Het merendeel van de 19 randgemeenten hebben afzonderlijk of via intergemeentelijke samenwerking een dossier ingediend voor het Plan Samenleven. Na goedkeuring van de Vlaamse Regering kunnen deze gemeenten een beroep doen op de expertise van het Agentschap Integratie en Inburgering over verbinding, taal en participatie. Een vast aanspreekpunt helpt van bij de start met de coördinatie en uitvoering van acties. Het AgII zal voor de ondersteuning van de lokale besturen in de Vlaamse Rand maximaal afstemmen met vzw 'de Rand'. De twee partners sluiten hiertoe een samenwerkingsovereenkomst, vertrekkende vanuit gemeenschappelijke doelstellingen en gedeelde principes.

Het AgII stimuleert zowel Nederlands leren als oefenen. Voor wie Nederlands wil leren, vinden intakegesprekken plaats. Het AgII verwijst anderstaligen vanuit zijn decretales opdracht op een neutrale en objectieve wijze door naar het meest passende aanbod NT2. Ook zal het AgII vanuit zijn regierol, in overleg met de aanbodverstrekkers NT2, vraag en aanbod van het formele aanbod NT2 afstemmen en optimaliseren. Zoals elk jaar voert het AgII samen met vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant campagne om massaal anderstaligen toe te leiden naar het aanbod NT2 in Vlaams-Brabant. Sinds 2022 loopt er een vernieuwde promotiecampagne waarin lokale besturen een grotere betrokkenheid opnemen om hun anderstalige bevolking op een gerichte en efficiënte manier te bereiken en hen te motiveren om Nederlands te leren. Voor de verdere versterking van hun regierol inzake taalpromotie kunnen lokale besturen ook in 2023 rekenen op de ondersteuning van de 3 partners voor het opzetten van een fijnmazige campagne.

Op het vlak van oefenkansen Nederlands gaat het AgII samen met vzw 'de Rand' en de stedelijke agentschappen het ondersteuningsaanbod voor lokale besturen, organisatoren en vrijwilligers verder uitbreiden en differentiëren. Onder meer de nieuw gelanceerde website voor organisatoren van oefenkansen (www.oefenkansen.be) zorgt voor een betere ontsluiting van de uitgewerkte instrumenten voor aanbieders van oefenkansen. De lancering van de vernieuwde website nederlandsoefenen.be, de oefenkansenzoeker voor anderstaligen en doorverwijzers, staat gepland in 2023. Het aanbod wordt gecentraliseerd op één website met maximale toegankelijkheid voor de doelgroep en efficiënt beheer voor de organisator van de oefenkans. Na de lancering van de website volgt er een promotiecampagne om de tool bekend te maken bij alle stakeholders. Ook ondersteunt het AgII lokale besturen die hebben ingetekend op het Plan Samenleven bij het opzetten van oefenkansen.

Het AgII stimuleert ook het gebruik van het Nederlands. Het campagnepakket dat is ontstaan uit de sensibiliseringsacties gericht op Nederlandstaligen en de rol die zij kunnen spelen in de taalverwerving van anderstaligen wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Dit alles gebeurt in samenwerking met RINGtv, vzw 'de Rand' en de Provincie Vlaams-Brabant.

Op het vlak van inburgering en integratie voert het AgII de decreetswijziging verder uit in 2023. De Vlaamse Regering heeft beslist om de vierde pijler in het inburgeringstraject, gericht op de verbreding en versterking van het sociaal netwerk van de inburgeraars, vanaf 1 januari in werking te laten treden. Vanuit de bevindingen uit de proeftuinen, onder meer in de Vlaamse Rand, gaat het AgII verder aan de slag met de ondersteuning van lokale besturen om te zorgen voor een structurele inbedding van de vierde pijler.

1.4. SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken

Mijn collega-ministers en ikzelf werken gemeente- en gewestgrensoverschrijdend samen met als doel hogere natuur- en landschapswaarden te creëren, betere natuurbescherming te waarborgen en een meer coherente ontwikkeling van het landschap te bevorderen. Mijn collega-minister bevoegd voor Omgeving zet daarbij in op een gebiedsgerichte aanpak. In 2020 en 2021 kenden de minister van Omgeving en ik via een gezamenlijke oproep projectsubsidies toe aan projecten die zorgen voor bijkomend toegankelijk groen in de Vlaamse Rand. Deze aanpak werd geëvalueerd in 2022 en vanaf 2022 kunnen potentiële initiatiefnemers van deze projecten, zoals de lokale besturen, organisaties, verenigingen en Regionale Landschappen, voor de cofinanciering van hun projecten een beroep doen op projectsubsidies die Vlaanderen breed uitgerold worden (bijvoorbeeld de projectoproep Natuur in je Buurt).

De projectoproep Natuur in je Buurt wil in heel Vlaanderen, dus ook in de Vlaamse Rand, inrichtingsprojecten ondersteunen die bijdragen aan de oplossing van een maatschappelijke uitdaging via natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen. Projectvoorstellen konden ingediend worden tot 8 augustus 2022. De beoordelingsprocedure loopt momenteel en de resultaten worden bekendgemaakt in oktober 2022.

Met de jaarlijkse Gordel zetten we de campagne om bomen te planten in de Vlaamse Rand verder in samenwerking met de Bûûmplanters. ANB stelde een regiobeheerder aan die samen met de provincie, de lokale besturen, private partners en de bevoegde ministers nagaat welke locaties in de Vlaamse Rand in aanmerking komen voor bijkomend groen. In 2021 realiseerde ik op aangeven van die regiobeheerder en in samenwerking met de stad Asse en de minister van Omgeving een uitbreiding van 11 ha van het openbare deel van het Kravaalbos in Asse. Op 18 september 2022 kon ik samen met alle betrokkenen op een publiek evenement vaststellen dat er op één jaar tijd al ongelooflijk veel inrichtingswerk werd gerealiseerd. In 2023 zullen de diensten van mijn collega-minister van Omgeving de aangekochte gronden via aanplantingen bebossen of verjongen en zoeken we samen naar verbindingsmogelijkheden met de andere bossen in de omgeving zoals bijvoorbeeld het Kartelobos.

In de Vlaamse Rand hebben we extra aandacht voor nieuwe bomen. We richten ons op het bestaande instrumentarium waarbij we bijkomende financiële stimuli voor openbare besturen en private eigenaars ontwikkelen. We streven zo naar minstens twintig hectare bosuitbreiding bij de herbestemming van de site ex-NAVO/Defensie-KKE in Evere, Brussel-Stad en Zaventem conform de eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering. Mijn collega-minister investeert in projecten die het patrimonium en de beleving in de Vlaamse Rand een internationale uitstraling geven, zoals de uitbouw, in samenwerking met Toerisme Vlaanderen, van de onthaalpoort Groenendaal en de ontwikkeling van een masterplan voor domein Coloma in Sint-Pieters-Leeuw, waarvoor de start werd gegeven in het najaar van 2022. Daarin krijgt de rozentuin een nieuw, aantrekkelijk en duurzaam verhaal, met focus op de beleving doorheen alle seizoenen en voor alle bezoekers.

Ook vanuit het Vlaamse Randfonds blijf ik sterk inzetten op meer groen in de Rand. Zo kregen de Bûûmplanters in 2022 de opdracht om voor de komende 2 jaar een grote boomplantactie op poten te zetten onder de noemer 'de Vlaamse Rand boomt'. Die moet zorgen voor 75.000 à 100.000 nieuwe bomen in de Vlaamse Rand. In 2023 gaat de communicatiecampagne voor deze boomplantactie van start (zie ook OD 1.3 Vlaamse Randfonds).

OD 4.2 Open Ruimte

4.2.1. Uitvoering planprogramma Vlaamse Rand

Op aansturen van de minister van Omgeving is de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) met verschillende projecten actief in de Vlaamse Rand. In het landinrichtingsplan Land van Teirlinck (Beersel – Linkebeek) zet VLM de werken voort aan de Gemeenveldsite en vangt ze de werken aan de Zevenborrebeek aan. Ze voert samen met de provincie de werken aan Elsemheide uit, begroot op 45.000 euro aan landinrichtingssubsidies. VLM begint met de uitvoering van de werken voor de Molenbeekwandeling. Zodra er volledige duidelijkheid is over de resterende landinrichtingsmiddelen voor het gebied, begint de VLM met de planvorming van een vierde inrichtingsplan in het gebied. Dat plan zal vermoedelijk betrekking hebben op gebieden rond de Meigemheide.

In het landinrichtingsplan Groene Noordrand (Asse – Meise – Wemmel – Grimbergen) maakt de VLM het ontwerplandinrichtingsplan klaar voor de adviesprocedure en volgt het openbaar onderzoek in het voorjaar van 2023. In het landinrichtingsplan Molenbeekvallei Sint-Genesius-Rode (Sint-Genesius-Rode) bereidt de VLM de uitvoering van de Molenbeekwandeling verder voor. Na de verwerving van de Geevaertvijver (minnelijk) en de Schipvijver (onteigening van ULB op Bierenbergsite) maakt de VLM de technische ontwerpen op voor de inrichtingsplannen van die vijvers met het oog op meer biodiversiteit, betere waterbeheersing en beter gestructureerde recreatiemogelijkheden. In het kader van de Blue Deal wordt samen met de gemeente voortgewerkt aan het gedeeltelijk weghalen van het stort in de Kwadebeekvallei en de inrichting van de zone met het oog op een betere waterbeheersing en een versterking van de biodiversiteit en de ecologische waarde van het gebied.

In het landinrichtingsplan IJsevallei (Overijse-Hoeilaart) voert de VLM de eerste fase van werken voort uit: inrichting kasteelpark 't Kasteeltje, ontharding Meeuwenlaan en Zwanenlaan, inrichting Potvijver, faunapassages onder de E411, fietswandelverbinding en de herinrichting van de Nellebeek/Ketelheide. Vanaf 2023 worden ook de technische ontwerpen uitgetekend voor de zone Paardenwater/Ten Trappen (voornamelijk Hoeilaart) en voor de zone rond de IJsebroeken (Overijse). In het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei (Grimbergen) vangen de eerste werken aan waarbij het park ten zuiden van het vliegveld wordt heringericht. De werken zijn begroot op 312.000 euro aan landinrichtingssubsidies. Een tweede uitvoeringsdossier rond de herinrichting van de vijvers wordt begroot op 680.000 euro en extern ontworpen door een studie bureau. Het ontwerp loopt door in 2023 met het oog op uitvoering vanaf 2024.

Als de eerste oproep 'Uitvoeringsinitiatieven Vlaamse Rand' kan worden afgerond in 2022, volgt in 2023 een tweede oproep voor de 19 gemeenten in de Vlaamse Rand. Via de oproep wordt vier jaar extra geïnvesteerd in de herinrichting van de open ruimte die aansluit bij de landinrichtingsprojecten. De investeringen zijn jaarlijks begroot op 200.000 euro aan landinrichtingssubsidies.

Voor het landinrichtingsproject Woluwe-Trawool-Floordambos (Vilvoorde – Machelen) ligt een definitief landinrichtingsplan ter goedkeuring voor bij de minister van Omgeving. De maatregelen in dat ontwerplandinrichtingsplan zijn begroot op drie miljoen euro.

4.2.2. Planprogramma Vlaamse Rand: planning

Het project landinrichting Vlaamse Rand werd goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 37 miljoen euro. In 2021 keurde de Vlaamse Regering de tweede fase, begroot op 8,5 miljoen euro, goed. Het landinrichtingsplan Woluwe-Trawool-Floordambos wordt op voorstel van de minister van Omgeving aan de Vlaamse Regering voorgelegd in 2022. In 2023 volgt het ontwerplandinrichtingsplan voor Groene Noordrand (Asse-Meise-Wemmel-

Grimbergen). De volgende jaren wordt ingezet op de ontwerplandinrichtingsplannen Noskoem (Zaventem) en Zuunbeek-Vogelenzangbeek (Sint-Pieters-Leeuw, mogelijk in combinatie met Dilbeek, Drogenbos en Beersel).

In 2023 worden de vragen naar verdere landinrichtingsprojecten in de Vlaamse Rand opgevolgd en geëvalueerd. Momenteel zijn er vragen voor nieuwe landinrichtingsplannen in de Vlaamse Rand vanuit Asse-Merchtem en in het kader van de visievorming rond Meise-Westrode. Die vragen moeten in de loop van 2023 verder worden geëvalueerd en geconcretiseerd.

4.2.3. Plattelandsbeleid

Als coördinerend minister voor de Vlaamse Rand ondersteun ik het plattelandsbeleid van mijn collega-minister van Omgeving. Op basis van de resultaten van de landbouwstudie Vlaamse Rand bekijk ik samen met bevoegde collega-ministers welke maatregelen er mogelijk zijn om de landbouw meer rechtszekerheid te bieden en bijkomende kansen te creëren voor korteketenlandbouw en landbouw met verbrede doelstellingen. Ik draag vanuit mijn bevoegdheden bij aan de Europese 'Long Term Vision for Rural Areas', een strategie voor een geïntegreerde plattelandsontwikkeling met 2040 als horizon die gecoördineerd wordt door de Vlaamse minister bevoegd voor plattelandsbeleid.

4.2.4. Natuur en bos

In de Vlaamse Rand rond het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zorgt de nabijheid van groen voor een klimaatbuffer en een groene long. Met het Vlaamse Randfonds stimuleer ik het behoud en de uitbreiding van het groene karakter van de Rand (zie OD 1.3 Vlaamse Randfonds).

Ik behoud de nauwe samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij en beschik zo over instrumenten om de open ruimte in de 19 randgemeenten te bewaren en waar mogelijk verder te ontsluiten. Concreet krijgen de drie groenpolen rond Brussel een invulling. 'Natuur in je Buurt' zal de subsidiëring van uitbreidingsinitiatieven voor meer toegankelijk openbaar groen voortzetten.

OD 4.3 Landbouw betere kansen bieden

Ik ondersteun het beleid van mijn collega-ministers bij initiatieven die de landbouwer opnieuw nauwer in contact brengt met de lokale gemeenschap via bijvoorbeeld zorgboerderijen en hoevetoerisme.

De studie rond Voedsellandschappen van de VLM kan dienen als inspiratie om zulke projecten effectief uit te bouwen in de Vlaamse Rand. In zo'n voedsellandschap krijgt lokale voedselvoorziening een belangrijke plaats en komt landbouw in contact met de lokale bevolking om te zorgen voor een zo kort mogelijke keten en een verzekerde afzetmarkt voor de lokale landbouwers. Samen met de ministers bevoegd voor Landbouw & Toerisme volg ik dit verder van nabij op zodat we hier, waar mogelijk, ook voor de Vlaamse Rand kansen creëren.

In 2023 zetten we in Sint-Pieters-Leeuw de overeenkomst met de lokale landbouw voort op de gronden in eigendom van de VLM. We bekijken voort hoe we dat juridisch nog beter kunnen verankeren en hoe we voor de landbouwers daar zo voor meer rechtszekerheid kunnen zorgen. De VLM zal in de Vlaamse Rand verder inzetten op Voedsellandschappen en op een grondenbank 'Ruimte voor voedsel'.

Budgettair kader voor het begrotingsjaar

1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

BELEIDSVELD VLAAMSE RAND

Voor het beleidsveld Vlaamse Rand is er slechts één inhoudelijk structurelement: Vlaamse Rand.

INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT VLAAMSE RAND

Binnen het inhoudelijk structurelement "Vlaamse Rand" worden alle kredieten ondergebracht in het kader van het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de coördinatie van het beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand rond Brussel.

Het Vlaamse Randbeleid ontwikkelt zich rond vier strategische doelstellingen:

- SD 1: Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
- SD 2: vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid;
- SD 3: De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken;
- SD 4: Het groene en open karakter van de Rand bewaken.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van bijzondere initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingssubsidies en investeringsubsidies aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene toelage aan de vzw 'de Rand';
- Het organiseren van overleg, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het geven van extra beleidsimpulsen via het Vlaamse Randfonds.

De uitgavenbegroting is onderverdeeld in 3 begrotingsartikels volgens het volgende stamien:

- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT - werking en toelagen - rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT - werking en toelagen - Vlaamse Randfonds;
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS - interne stromen - EVA vzw 'de Rand'.

VLAAMSE RAND, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2022	evolutie	BO 2023	BA 2022	evolutie	BO 2023
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.397	-994	1.403	6.527	-994	5.533
Toelagen (interne stromen (IS))	5.967	1.490	7.457	5.967	1.490	7.457
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.364	496	8.860	12.494	496	12.990
Aanwending VAK-ruiter	5.000	0	5.000			

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De **ESR-uitgaven in VAK** dalen met **994 keuro** door:

- een indexatie van 6 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd randbeleid);
- een compensatie van -1.000 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT naar SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand'.

De **ESR-uitgaven in VEK** dalen met **994 keuro** door:

- een indexatie van 6 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd randbeleid);
- een compensatie van -1.000 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT naar SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand'.

De **toelagen in VAK** stijgen met **1.490 keuro** door:

- een indexatie van 406 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van 1.000 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT naar SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand';
- een compensatie van 44 keuro van begrotingsartikel GB0-1GBF2FA-PR (VIA5-middelen) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van 45 keuro van begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR (VIA6-middelen) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van -5 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') naar begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR (generieke bijdrage voor het actieplan Energie-efficiëntie).

De **toelagen in VEK** stijgen met **1.490 keuro** door:

- een indexatie van 406 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');

- een compensatie van 1.000 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT naar SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand';
- een compensatie van 44 keuro van begrotingsartikel GB0-1GBF2FA-PR (VIA5-middelen) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van 45 keuro van begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR (VIA6-middelen) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van -5 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') naar begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR (generieke bijdrage voor het actieplan Energie-efficiëntie).

Aanwending VAK-ruiter: van 2021 naar 2022 werd 15.400 keuro overgedragen. In 2022 en 2023 wordt voorzien om 5.000 keuro aan te wenden.

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SHDAFA-OW – RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Nieuw ontvangstenartikel voor eventuele terugvorderingen van subsidies.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2022	0	0	0
Bijstelling BO 2023	0	0	0
BO 2023	0	0	0

Uitgavenartikelen

SJ0-1SHD2FA-WT – RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met dit begrotingsartikel kunnen tal van activiteiten worden gefinancierd die het Vlaamse en groene karakter van de Vlaamse Rand verstevigen en/of de integratie van anderstaligen kunnen bevorderen.

Op dit begrotingsartikel worden de impulssubsidies en de subsidies voor de faciliteitengemeenten aangerekend. Verder zijn er ook nog de nominatim subsidies, zoals aan de vzw RTVB, BRIO en Museum Felix De Boeck. Ook de werkingsuitgaven worden hierop aangerekend.

Impulssubsidies en subsidies faciliteitengemeenten: 323 keuro

Het gaat om een brede waaier aan projecten en initiatieven gericht op onder meer gemeenschapsvorming, bevordering van het Nederlands als verbindende voertaal of versterking van het Nederlandstalige verenigingsleven. De subsidieaanvragen worden getoetst aan de criteria die worden omschreven in het richtlijnenkader.

- Subsidies faciliteitengemeenten:

Ondersteuning van specifieke Nederlandstalige evenementen en initiatieven van het Vlaamse verenigingsleven in de faciliteitengemeenten, met aandacht voor laagdrempelige initiatieven die de betrokkenheid van anderstaligen verhogen.

- Impulssubsidies:

Met de impulssubsidies worden de lokale besturen, organisaties en verenigingen uit de Rand aangemoedigd om mee te werken aan sociale cohesie in de regio en om het Nederlands te promoten als verbindingstaal. Expertisedeling en het tot stand brengen van een hefboomeffect zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact komen in aanmerking.

Nominatieve organisaties:

- RTVB: 273 keuro

De regionale zender RINGtv blijft samen met RandKrant de centrale partner in het communicatiebeleid van de Vlaamse Rand. RINGtv krijgt daarvoor jaarlijks een subsidie voor de aanmaak en het uitzenden van het magazine "Over de Rand", net als voor de aanmaak van het wekelijks nieuwsoverzicht van RINGtv dat ondertiteld wordt via teletekstpagina's voor de vele anderstaligen in de regio. RINGtv brengt het Vlaamse Randbeleid in al zijn aspecten (beleid, cultuur, sport, taalpromotie...) in beeld en is een belangrijke gemeenschapsvormende partner om het Vlaamse karakter van de 19 gemeenten te versterken.

- BRIO: 66 keuro

Het Brussels Informatie en Onderzoekscentrum (BRIO) is partner van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand. BRIO levert daarnaast ook bijdragen aan de uitvoering van de onderzoeksagenda met betrekking tot de Vlaamse Rand.

- Museum Felix De Boeck: 169 keuro

Het FeliXart Museum heroriënteerde zich van een monothematisch museum tot een dynamische museumsite voor moderne kunst. Daarnaast ontwikkelde FeliXart ook een laagdrempelige werking rond ecologie in de hoeve en boomgaard van Felix De Boeck. Het museum bestendigt en verdiept zijn werking als erfgoedensemble. Artistiek zet het FeliXart Museum zich in voor de strategische streekontwikkeling van de Zenneregio. Het museum draagt zowel organisatorisch als projectgericht bij aan verschillende projecten zoals die van de IGS 'Zennevallei Hergist' en legt linken met de culturele en gemeenschapscentra in de regio en andere belangrijke culturele spelers zoals het Herman Teirlinckhuis.

Werkingsuitgaven: 180 keuro

Uitgaven voor events en communicatie, voor de werking van het Documentatiecentrum en algemene werkingskosten.

Dit begrotingsartikel past in SD 1 (Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.005	1.135
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	1.011	1.141

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

SJ0-1SHD2FB-WT – VLAAMSE RANDFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Regering heeft in 2020 het Vlaamse Randfonds opgezet met een budget van 20.000 keuro (VAK) voor de periode van 2020 tot en met 2024 om specifiek tegemoet te komen aan de uitdagingen waarmee de 19 randgemeenten rondom Brussel te maken krijgen. Deze uitdagingen situeren zich over een breed spectrum van beleidsdomeinen zoals vergroening, onderwijs, cultuur en welzijn, mobiliteit en economische ontwikkeling. Voor de vereffening van de verbintenissen wordt jaarlijks (tot en met 2024) 4.000 keuro (VEK) voorzien.

Aangezien de middelen zijn toegekend voor de periode 2020-2024 is er in de algemene uitgavenbegroting jaarlijks een decreetsbepaling opgenomen (begrotingsruiter) die het mogelijk maakt om de middelen (VAK) over te dragen naar het volgende jaar.

Er wordt voorzien dat er in 2022 10.400 keuro zal worden overgedragen naar begrotingsjaar 2023. In 2023 wordt een aanwending van 5.000 keuro VAK voorzien.

Vanaf 2021 heeft de Vlaamse Regering besloten om bovenop de 20.000 keuro nog jaarlijks 1.500 keuro VAK en VEK toe te voegen, zodat het totale VAK-bedrag van het Vlaamse Randfonds 26.000 keuro bedraagt. In 2021 werd een projectcoördinator aangesteld voor de ondersteuning en uitvoering van de middelen ingeschreven op het Vlaamse Randfonds. De jaarlijkse loonkost bedraagt 108 keuro. Bij BA2021 werd hiervoor 112 keuro gecompenseerd van het Vlaamse Randfonds naar de kredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Er was een bedrag van 4 keuro éénmalig voor de investeringen voor de projectcoördinator en dit werd in 2022 teruggezet.

Dit begrotingsartikel past in SD 1 (Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid), SD 3 (De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken) en SD 4 (Het groene en open karakter van de Rand bewaken).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2022	1.392	5.392
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 1.000	- 1.000
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	392	4.392
Aanwending VAK-ruiter	5.000	

Inhoudelijke toelichting:

kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SJ0-1SHD2FY-IS	-1.000	-1.000	Voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire

			Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand'.
TOTAAL	-1.000	-1.000	

SJ0-1SHD2FY-IS – VZW DE RAND**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de algemene toelage aan vzw 'de Rand'. Om vzw 'de Rand' toe te laten haar decretale opdrachten ter versterking van het Vlaams karakter verder te zetten, ontvangt zij een algemene toelage voor haar algemene werking.

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (Vzw 'de Rand': partner voor het Vlaamse Randbeleid).

Zie toelichting onder 4.1 overige entiteiten onder toezicht, onder entiteit vzw 'de Rand'.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	5.967	5.967
<i>Index</i>	406	406
<i>Compensaties</i>	1.084	1.084
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	7.457	7.457
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:**kredietevoluties:**

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SHD2FY-IS	1.000	1.000	Voor het Randfondsproject "Taalpromotie Flankerend Onderwijs Secundaire Scholen in de Rand" van vzw 'de Rand'.
Van GB0-1GBF2FA-PR	44	44	Er wordt 44 keuro VAK en VEK gecompenseerd voor de toekenning van de VIA-5 middelen.
Van CBO-1CBG2AI-PR	45	45	Er wordt 45 keuro VAK en VEK gecompenseerd voor de toekenning van de VIA-6 middelen.
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Generieke bijdrage voor het actieplan Energie-efficiëntie
TOTAAL	1.084	1.084	

2. DAB's

Ontvangstenartikelen
Uitgavenartikelen

3. Overige entiteiten onder gezag

- 3.1 Entiteit X
- 3.2 Entiteit Y

4. Overige entiteiten onder toezicht

- 4.1 Entiteit vzw 'de Rand'

Algemene omschrijving

Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt.

Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat:

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren;
- dienstverlening en informatie aan te bieden;
- maatschappelijke participatie te stimuleren.

Vzw 'de Rand' werkt voor de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand, met een bijzondere klemtoon op de zes faciliteitengemeenten. De opdracht van vzw 'de Rand' is om in deze context in te zetten op taalpromotie Nederlands in de vrije tijd en op gemeenschapsvorming:

- via 7 gemeenschapscentra die gevestigd zijn in een omgeving (gemeenten) die kwetsbaar is (zijn) op het vlak van Nederlandstalig karakter. In of vanuit de centra werkt vzw 'de Rand' aan gemeenschapsvorming, via projecten, een cultureel aanbod en ondersteuning aan verenigingen en initiatiefgroepen.
- In 2023 wordt ingezet op de uitvoering van de nieuwe opdrachten in kader van Plan Samenleven waar vzw 'de Rand' via zijn gemeenschapscentra optreedt als plaatsvervangend lokaal bestuur. Die extra opdracht omvat onder meer het uitbreiden van het aanbod oefenkansen volwassenen in de vrije tijd, het inschakelen van brugfiguren onderwijs en het bijkomend informeren en toeleiden van anderstalige kinderen en jongeren naar het sport- en cultuuraanbod;
- via taalpromotie en oefenkansen Nederlands in de vrije tijd, met taalpromotieacties, -methodieken en -instrumenten (handelaars, sportclubs, jeugdverenigingen, speelpleinen, gemeenten ...). Hierbij zet vzw 'de Rand' zelf projecten op voor de doelgroep(en), maar werkt ze vooral in een tweede lijn ondersteunend voor gemeenten en het maatschappelijke middenveld;
- via de nieuwe opdracht taalpromotie binnen secundair onderwijs. Op vraag van de minister werkte vzw 'de Rand' een ondersteuningsaanbod uit voor de secundaire scholen in functie van de sterke instroom van anderstalige leerlingen. Dit aanbod bestaat enerzijds uit een centraal vormings- en ondersteuningsaanbod gericht naar alle secundaire scholen in de Vlaamse Rand en Halle en anderzijds een ondersteuning op maat op het terrein voor die secundaire scholen die hierom vragen. Er tekenden 21 secundaire scholen in voor dit aanbod op maat met een gemiddelde looptijd van 2 jaar. In het voorjaar 2023 komt er nog een nieuwe oproep waar ook de overige scholen nog eens de kans zullen krijgen om in te tekenen voor het daaropvolgend schooljaar.
- via publicaties, die gemeenschapsvormend zijn van insteek;

- via het bijeenbrengen en ontsluiten van relevante beleidsdocumenten;
- via gerichte evenementen zoals het Gordelfestival.

Toelichting op detailniveau

De eigen ontvangsten zijn in te delen als volgt:

- verkoop tickets van voorstellingen
- inkomsten zaalhuur
- verkoop materialen taalpromotie
- concessievergoeding horeca uitbating GC

Inkomsten van lokale besturen

in het kader van cofinanciering projecten taalpromotie en Plan Samenleven.

Toelagen

- Vlaamse overheid
- Provincie Vlaams-Brabant
- VSPF: Maribel - VIA

De uitgaven dienen om volgende doelstellingen te realiseren (zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst):

SD 1: De gemeenschapsvorming in de zes faciliteitengemeenten en Jezus-Eik versterken door acties te voeren, projecten op te starten en processen te initiëren. De gemeenschapscentra functioneren als 'laboratoriumruimte' voor expertise- en methodiekontwikkeling. Vzw 'de Rand' deelt deze expertise en methodieken met de hele Vlaamse Rand en het Vlaams Gewest.

Via acties:

- Steun aan verenigingen
- Eigen aanbod gemeenschapscentra (programmering en projecten)
- Oefenkansen Nederlands creëren
- Sportbeleidsplannen opstellen, uitvoeren en opvolgen in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem
- Het ondersteunen van promotieactiviteiten gericht op het activeren van sportparticipatie
- Organiseren en ondersteunen van lokale sportinitiatieven
- Ondersteuning van het jeugdwerk in algemene zin
- Ondersteuning van vrijetijdsinitiatieven gericht op het bevorderen van het gebruik van het Nederlands
- Publiceren van de gemeenschapskranten
- Uitvoering van nieuwe opdrachten in kader van Plan Samenleven

SD 2: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door samen te werken met de lokale besturen en hen maximaal te ondersteunen bij de beleidsacties en projecten die ze willen realiseren vanuit hun regierol inzake lokaal integratie- en taal(promotie)beleid.

Via acties:

- Taalpromotie cultuur en gemeenschapsvorming
- Taalpromotie jeugdbeleid, sport, onderwijs, onthaal en integratie
- Opvolging en ondersteuning van het Randbeleid
- Edities van Randkrant worden uitgegeven
- Organisatie De Gordel

- **SD 3: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door samen te werken met de provincie Vlaams-Brabant en haar maximaal te ondersteunen bij het realiseren van beleidsacties en projecten die de Nederlandse taalbeheersing en zo een betere integratie van de anderstaligen in de Vlaamse Rand bevorderen.**

Via acties:

- Taalpromotie vrije tijd
- Taalpromotie onderwijs, onthaal en integratie
- Opvolging en ondersteuning Randbeleid, ondersteuning conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de faciliteitengemeenten
- Uitgifte Randkrant en Gemeenschapskranten
- Organisatie De Gordel

- SD 4: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door op het vlak van de gemeenschapsbevoegdheden samen te werken met de Vlaamse Gemeenschap bij het vervullen van de Vlaamse beleidsacties en projecten in de context van de Vlaamse Rand.**

Via acties:

- Taalpromotie vrije tijd
- Taalpromotie onderwijs
- Ondersteuning regierol lokale besturen
- Opvolging en ondersteuning Randbeleid, ondersteuning conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de faciliteitengemeenten
- Organisatie De Gordel
- Uitgifte Randkrant en Gemeenschapskranten
- Overdracht kennis en expertise documentatie- en cijferverwerking aan het team Vlaamse Rand en Agenschap Binnenlands Bestuur

- SD 5: De eigen organisatiebeheersing versterken door op een dynamische wijze de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van onze interne werking.**

Via acties:

- Monitoring en evaluatie van de eigen organisatiebeheersing
- Omvorming van de statuten conform het nieuwe WVV
- Het voeren van een transparant financieel beleid
- Een HR-beleid dat inzet op groei en veerkracht
- Een digitale communicatie die voldoet aan de AGV-wetgeving
- Facilitair beheer en veiligheid
- Streven naar een meer digitale organisatievorm
- Actief beleid voeren inzake klimaat, milieu en duurzaamheid

Ontvangsten

Eigen ontvangsten	BA 2022	BO 2023
verkoop tickets en inkomsten zaalhuur	566	537
verkoop materialen in het kader van taalpromotie	30	4
concessievergoeding horeca-uitbating GC	62	59
Totaal	658	600

Inkomsten lokale besturen	BA 2022	BO 2023
----------------------------------	----------------	----------------

	200	275
Totaal	200	275

Toelagen	BA 2022	BO 2023
Vlaamse overheid (inclusief lokaal jeugdbeleid, lokaal sportbeleid en Felix De Boeck)	6.235	7.720
VSPF en VO: Maribel en VIA	236	236
Provincie Vlaams-Brabant	675	675
Totaal	7.146	8.631

Uitgaven

De **geraamde personeelskost** (5.209 keuro) stijgt met 1.048 keuro: als gevolg van het aanwerven van medewerkers in het kader van de uitvoering van onze nieuwe opdrachten alsook ten gevolge van de loonindexaties en wettelijke anciënniteit. (PC329.01)

Werkingskosten gemeenschapscentra stijgen omdat een deel van de werkingskosten van team Taalpromotie (oefenkansen Nederlands) ondergebracht worden bij de gemeenschapscentra.

Werkingskosten Randkrant en Gemeenschapskranten stijgen als gevolg van de prijsstijging van het papier én prijsstijging van verspreiding en verzending.

Werkingskosten taalpromotie: dalen o.a. omdat deel van werking overgedragen wordt naar de gemeenschapscentra.

Algemene werkingskosten: stijging van 551 keuro ten gevolge van de forse stijging van de energieprijzen (200 keuro) en de werkingskosten in het kader van onze nieuwe opdracht binnen secundair onderwijs.

Naast de personeelskosten (SD 5 organisatiebeheersing) kunnen de uitgaven ingedeeld worden volgens de opdrachten die gestipuleerd werden in de samenwerkingsovereenkomst en volgens bovenstaande strategische doelstellingen (SD).

Uitgaven (personeelskosten en investeringen exclusief)	BA 2022	BO 2023	Code ESR	SD
Werkingskosten gemeenschapscentra	800	836	1211	1
Werkingskosten Randkrant	342	400	1211	2/3/4
Werkingskosten Gemeenschapskranten	201	243	1211	1
Werkingskosten taalpromotie	215	155	1211	2/3/4
Productiekosten Gordel	669	669	1211	2/3/4
Specifieke projecten (Lezen op School....)	0	0	1211	1/2
Ondersteuning Inter Gemeentelijke Samenwerking (IGS)	7	7	1211	1
Kosten eigenaarsonderhoud en infrastructuur	162	162	1211	5
Algemene kosten: verzekeringen, telecommunicatie, elektriciteit, gas, water, huurderonderhoud, HR, IT, kantoorbenodigdheden, huur kantoor, diverse samenwerkingen onderwijs	795	1346	1211	5
Subtotaal	3.191	3.818	1211	SD

Ondersteuning lokaal jeugdbeleid	79	79	3300	1
Ondersteuning lokaal sportbeleid	65	57	3300	1
Projecten en werking cultuurraden	33	33	3300	1/5
Ondersteuning bibliotheken Kraainem en Drogenbos	68	68	3300	1/5
Ondersteuning Museum Felix de Boeck	97	103	3300	1/5
Subtotaal	342	340	3300	

Investerings	BA 2022	BO 2023	code ESR	SD
met eigen middelen	300	139	7422	5
klimaatinvesteringen (met subsidie die in reserves zit)	1.431	1.060	7422	5
Totaal	1.731	1.199	7422	

De investeringen met eigen middelen: 139 keuro ten overstaan van 300 in de BA 2022. Dit bedrag is weinig realistisch maar budgettair noodzakelijk in functie van een begrotingsresultaat in evenwicht. De stijging van de energiekosten werd in deze begroting gedeeltelijk gecompenseerd met het uitstellen van geplande investeringen.

De uitgaven voor klimaatinvesteringen (VEK) werden geraamd op 1.060 keuro. De klimaatsubsidies werden ontvangen in voorgaande jaren. De uitgaven hiervoor lopen door tot in 2024. Het deel dat nog moet uitgegeven (en verantwoord) worden, zit momenteel vervat in de ESR-reserves. Het is dan ook logisch dat de intering gelijk is aan het geraamde bedrag van de klimaatinvesteringen.

In deze BO 2023 is de intering 1.060 keuro.

VI APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Vlaamse Rand zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen.

VII LIJST MET AFKORTINGEN

ABB: Agentschap Binnenlands Bestuur
 AGII: Agentschap Integratie en Inburgering
 AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming
 BRIO: Brussels Informatie- Documentatie- en Onderzoekscentrum
 CC: Cultuurcentrum
 CLIL: Content and Language Integrated Learning
 ESF: Europees Sociaal Fonds
 EVA: Extern Verzelfstandigd Agentschap
 FACT: First Aid Communication Tool
 GC: Gemeenschapscentra
 GDPRP: General Data Protection Regulation
 GSM: Gemeente- en Stadsmonitor
 IBOT: Individuele Beroepsopleiding met Taalcoaching
 IGS: intergemeentelijke samenwerking
 ISE: Inhoudelijk Structuurelement
 NAVO: Noord-Atlantische Verdragsorganisatie

NODO: Nederlands op de Opleidingsvloer
 NT2: Nederlands als tweede taal
 OD: Operationele doelstelling
 SD: Strategische doelstelling
 UNIZO: Unie van Zelfstandige Ondernemers
 VAK: Vastleggingskrediet
 VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleidingen
 VEK: Vereffeningskrediet
 VIA: Vlaamse Intersectorale Akkoorden
 VLAINVEST: Agentschap voor woon- en zorginfrastructuurbeleid voor Vlaams-Brabant
 VLM: Vlaamse Landmaatschappij
 VOKA: Vlaams netwerk van Ondernemingen
 VSPF: Vlaamse social-profitfondsen
 VZW: Vereniging zonder winstoogmerk
 WVV: Wetboek van vennootschappen en verenigingen

VIII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Geplande beleidsinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- 1 Niet van toepassing

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- 1 Niet van toepassing

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- 1 De Randuitcheques opnieuw onder de aandacht brengen met gerichte communicatieve acties naar zowel de doelgroep, de verdelers als de cultuur- en gemeenschapscentra toe
- 1 Verderzetting van de impulssubsidies Vlaamse Rand en indien nodig bijsturing van het subsidiekader
- 1 Verderzetting van de subsidies voor het verenigingsleven in de 6 faciliteitengemeenten en indien nodig bijsturing van het subsidiekader
- 1 Vlaamse Randfonds: verder projectmatige impulsen geven aan de vergroening van de Rand, aan (flankerend) onderwijsbeleid, aan het samenwerkingsverband 'Zennevallei Hergist' en aan potentiële ontwikkelingsprojecten en aan initiatieven die de sociale verdringing in de Rand tegengaan
- 1 Verderzetting en optimalisering van het ambtelijk-politiek coördinatieplatform 'Stand van de Rand'
- 1 Organisatie van het jaarlijks colloquium 'Stand van de Rand'
- 1 Verdere integratie van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand
- 1 Verderzetting en optimalisering van de organisatie van een jaarlijkse inspiratiedag voor lokale besturen en andere belanghebbenden in samenwerking met partners

SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- 1 De eerstelijnsopdracht blijven vervullen rond gemeenschapsvorming in de 6 faciliteitengemeenten en Jezus-Eik

- 1 Een tweedelijnsondersteuner zijn inzake taal(promotie)beleid in de dertien andere gemeenten van de Vlaamse Rand door flankerend op te treden in het kader van het jeugd-, sport- en cultuurbeleid en het ondersteunen van het verenigingsleven,
- 1 inzetten op de uitvoering van de nieuwe opdrachten in kader van het Plan Samenleven waar vzw 'de Rand' via zijn gemeenschapscentra optreedt als plaatsvervangend lokaal bestuur
- 1 een ondersteuningsaanbod uitbouwen voor de secundaire scholen in functie van de sterke instroom van anderstalige leerlingen.
- 1 Het organiseren van het gordelfestival

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- 1 Niet van toepassing

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- 1 Lancering van een communicatiecampagne ter ondersteuning van de boomplantactie 'De Vlaamse Rand boomt' met als doelstelling om de komende 2 jaar 75.000 tot 100.000 bomen bij te planten in de Vlaamse Rand

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- Niet van toepassing

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

- Niet van toepassing

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- 1 Verderzetting van het Taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand
- 1 Monitoring, evaluatie en eventuele bijsturing van de subsidielijnen en meer specifiek de impulssubsidies Vlaamse Rand
- 1 De mogelijkheid van een nieuw lezersonderzoek RandKrant bekijken

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- 1 Niet van toepassing

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- 1 Niet van toepassing

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

Niet van toepassing

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

Niet van toepassing

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

Niet van toepassing

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

Niet van toepassing

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

Niet van toepassing

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

Niet van toepassing

4. Decreetsevaluaties Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

Niet van toepassing

Relancemaatregelen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

Niet van toepassing

SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

Niet van toepassing

SD 2 vzw de Rand: eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

Niet van toepassing

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

Niet van toepassing

SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

Niet van toepassing